

ΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Αἱ Πάτραι κείνται πρὸς Βλ μέρος τῆς Πελοποννήσου καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς παραλίας τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου εἰς Β πλάτος 380 14' 32' καὶ μῆκος 190 24' 24' τοῦ μεσημβρινοῦ τῶν Παρισίων καὶ ὀρίζονται ἀνατολικῶς ὑπὸ τοῦ ὅρου Παναχαϊκοῦ (Βωδιᾶ), τοῦ ὁποῦ τοῦ ὕψους φ' ἀνέει εἰς 1927 μ. καὶ ἀπέχει τῆς πόλεως περὶ τὰ ἑξ' χιλιόμετρα. Δυτικῶς ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ Πατραϊκοῦ κόλπου καὶ ἀρκτικῶς καὶ νοτίως ὑπὸ τῶν χειμάρρων Μειλίχου καὶ Γλαχίου.

Τὸ ἐμβαδὸν τῆς πόλεως εἶνε δύο ἑκατομ. τετραγ. μέτρα, ἐξ ὧν αἱ μὲν ὁδοὶ καταλαμβάνουσι περὶ τὰς 500 χιλ. τετρ. μέτρα, αἱ δὲ πλατεῖαι περὶ τὰς 90 χ. τετρ. μέτρα. Ἡ περίμετρος αὐτῆς ἀνέρχεται εἰς τὰ ἑξ' περίπου χιλιόμετρα. Ἡ πόλις λόγῳ τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἐδάφους αὐτῆς διαιρεῖται εἰς ἄνω καὶ κάτω πόλιν, ἔχει δὲ τὸ ὕψ' μετρον ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἐν μὲν τῇ κάτω πόλει ἀπὸ ἐνὸς ἕως εἴκοσι μέτρων, ἐν δὲ τῇ ἄνω πόλει ἀπὸ εἴκοσι μέχρι πενήκοντα.

ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΔΑΦΟΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Τὸ κλίμα τῶν Πατρῶν εἶνε ἥπιον, καθόσον οὔτε μεγάλα ψύχη ἐνσλήπτωσι τὸν χειμῶνα, οὔτε ἡ θερμότης τὸ θέρος εἶνε ὑπερβολικὴ. Τὸν μὲν χειμῶνα τὸ θερμόμετρον σπανίως κατέρχεται κάτω τοῦ 0ο, τὸ δὲ θέρος μάλιστα κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας ἀνέρχεται τῶν 30ο. Εἰς τοῦτο συμβάλλει ἡ τοποθεσία τῆς πόλεως εὐρισκομένης ἐπ' αὐτῆς τῆς παραλίας τῶν Πατραϊκοῦ κόλπου. Τοῦτου δ' ἕνεκα τὸν χειμῶνα σπανίως ἐπισκέπτεται τὴν πόλιν ἡ χιὼν, τὸ δὲ θέρος δροσίζεται αὐτὴ ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς θαλάσσης πνεόντων ζεφύρων ἀνέμων. Οἱ συνήθως πνέοντες ἀνεμοὶ εἶνε, τὸν μὲν χειμῶνα καὶ τὸ ἔαρ, οἱ βορειοανατολικοί, τὸ δὲ θέρος καὶ τὸ φ' ἰνὸπωρον. οἱ νότιοι καὶ νοτιοδυτικοί. Κατὰ τὰς νυκτερινὰς καὶ πρωϊνὰς ὥρας, ἰδίᾳ τοῦ θέρους, πνέει ὁ ἐκ τοῦ Παναχαϊκοῦ ἀπόγειος ἀνεμὸς λίαν συντελεστικὸς διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τῆς πόλεως, ὁ κοινῶς λεγόμενος καταιδατῆς.

Αἱ βροχαὶ ἐν Πάτραις εἰς ἀρχαιοτέρας ἐποχὰς ἦσαν ἀφθονοὶ καὶ συνεχεῖς, ἐσχάτως ὁμῶς ἀπέβησαν αὐταὶ θραϊότεραι, αἱ δὲ θύελλαι σπανίως ἐνσκήπτουσιν. Ἡ ὑγρασία, ἰδίως τὸν χειμῶνα, εἶνε λίαν αἰσθητή, δασύς πνέουν νότιοι ἀνεμῖ.

Ἡ δύσις τοῦ ἡλίου ἐν Πάτραις ἀποτελεῖ θαυμασίον θέαμα, ἰδίᾳ ἐν ἡμέραις αἰφρίας. Ὁ Πουκεῖλλ ἐν εἰε 1820 περιγράφει ὡς ἐξῆς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. «Οὐδέποτε παρέστην ἀνεύζωγρας συγκινήσεως εἰς τὴν καθημερινὴν ταύτην σκηνὴν, δπότε τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας, βυβιζόμενον ἐν τῇ ὀρίζοντι, περιέδαλλεν ἐν χρυσοῦ καὶ πορφυρᾷ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης τὰς νήσους τῆς Ἰθάκης καὶ τῆς Κεφαλληνίας, ὡς καὶ τὰς νεφελώδεις κορυφὰς τῆς Λευκάδος.»

Αἱ Πάτραι κατὰ τὸ ἔτος 1858 ἠριθμοῦν μόνον 4 χιλ. κατοίκων, ἔκτοτε ὁμῶς παρουσιάζουσιν ἐράμιλλον πρὸς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Πειραιᾶ πρόοδον πληθυσμοῦ, ὅστις ἐξελίσσεται ὡς ἐξῆς :

Τὸ 1853	εἶχεν	κατοίκους	15.854
» 1861	»	»	18.342
» 1879	»	»	25.494
» 1889	»	»	33.529
» 1896	»	»	37.985
» 1907	»	»	37.401
» 1920	»	»	51.506

Σήμερον δὲ ἀριθμεῖ μετὰ τῶν προστύγων ἄνω τῶν 7 χιλ. κατοίκων.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ - ΟΡΕΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΥΔΡΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀπασα ἡ πεδιάς, ἐφ' ἧς εὕρσκεται ἡ πόλις τῶν Πατρῶν, εἶνε ποταμιόχωστος σχηματισθεῖσα, τὸ μὲν ἐκ τῆς ὀροσειρᾶς τοῦ Παναχαΐκου κντερχομένων χειμάρρων καὶ ρευμάτων, δινα ἐπέχωσαν τὴν πεδιάδα κεκαλυμμένην πρότερον ἐκ τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης, τὸ δὲ ἐξ ἐξάρσεων τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης.

Τὸ μόνον καὶ κύριον ὄρος τῶν Πατρῶν εἶνε τὸ Παναχαΐκον